

Recenzja
pracy doktorskiej Pana mgr. Valeriiego Myndrula
pt.
Photoluminescent and electrochemical (bio)sensors based on porous silicon and zinc oxide for continuous mycotoxins and glucose detection

Podstawa prawna wykonania recenzji

Niniejsza recenzja została opracowana na podstawie pisma Dziekana Wydziału Fizyki Pana prof. UAM dra hab. Romana Gołębiowskiego z dnia 05.10.2022, a także Uchwały nr 82/2021/2022 Rady Dyscyplin Nauki Fizyczne i Astronomia z dnia 30.09.2022.

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska mgr. Valeriiego Myndrula pt. „*Photoluminescent and electrochemical (bio)sensors based on porous silicon and zinc oxide for continuous mycotoxins and glucose detection*” została wykonana w Centrum NanoBioMedycznym Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu pod kierownictwem dra hab. Igora Iatsunskiego, prof. UAM.

Podstawą rozprawy doktorskiej są cztery oryginalne prace, stanowiące zwarty cykl tematyczny, opublikowane w czasopismach będących na liście JCR:

1. V. Myndrul, et al., Porous silicon based photoluminescence immunosensor for rapid and highly-sensitive detection of Ochratoxin A, *Biosensors and Bioelectronics*. 102 (2018) 661–667; IF = 12,545, 200 pkt. MEiN,
2. V. Myndrul, et al., Gold coated porous silicon nanocomposite as a substrate for photoluminescence-based immunosensor suitable for the determination of Aflatoxin B1, *Talanta*. 175 (2017) 297–304; IF = 6,556, 100 pkt. MEiN,
3. V. Myndrul, et al., Photoluminescence label-free immunosensor for the detection of Aflatoxin B1 using polyacrylonitrile/zinc oxide nanofibers, *Materials Science and Engineering C*. 118 (2021) 111401; IF = 7,328, 140 pkt. MEiN,
4. V. Myndrul, et al., MXene nanoflakes decorating ZnO tetrapods for enhanced performance of skin-attachable stretchable enzymatic electrochemical glucose sensor, *Biosensors and Bioelectronics*. 207 (2022) 114141; IF = 12,545, 200 pkt. MEiN.

Wyniki badań zawarte w rozprawie dotyczą opracowania nowej generacji sensorów do analizy stężenia mykotoksyn (ochratoksyny i aflatoksyny), a także glukozy. Podjęta przez

doktoranta tematyka badawcza jest niezwykle istotna z kilku przyczyn. Doktorant podjął się syntezy dedykowanych biosensorów, wykorzystujących efekt fotoluminescencji, do szybkiego oznaczania niebezpiecznych substancji mogących znajdować się np. w żywności (mykotoksyny). Wyniki badań opublikował w trzech czasopismach naukowych. W czwartej publikacji skupił się na elektrochemicznym czujniku, który pozwolił na selektywne oznaczanie glukozy, w szczególności w pocie. Oceniana rozprawa jest opracowaniem interdyscyplinarnym, łączącym w sobie kilka dyscyplin naukowych, tj. chemię, elektrochemię, fizykę i inżynierię materiałową. Wykonane badania leżały w obszarze badań podstawowych, lecz z bardzo mocnym akcentem praktycznym, co jest cenne z mojego punktu widzenia.

Układ ocenianej rozprawy doktorskiej jest typowy dla prac będących kompilacją publikacji, jednakże znajdują się tutaj także tradycyjne rozdziały. Doktorant wprowadza czytelnika w pracę motywacją jej wykonania, gdzie opisuje poszczególne cele. Następnie opisuje zasadę działania sensorów różnego typu, a także charakteryzuje materiały używane później w badaniach, a więc porowaty krzem, tlenek cynku, MXenes oraz badane anality. Opisuje także podstawy fizykochemiczne zjawisk wykorzystywanych w opracowywanych biosensorach. Na tym w zasadzie kończy się wstęp pracy. Kolejne rozdziały stanowią artykuły, a każdy z nich ma klasyczną formę. Metodyka badawcza, wyniki badań i ich omówienie oraz podsumowanie zostały przedstawione w publikacjach. W rozprawie zostały zawarte oświadczenia współautorów, potwierdzające ich udział w publikacjach.

Pierwsze trzy prace Doktoranta są skupione na sensorach do oznaczania mykotoksyn. Pozwolę sobie omówić je wspólnie. W każdej z nich został opisany sposób wytwarzania i modyfikacji porowatego silikonu (np. złotem, lub też włóknami polimerowymi pokrytymi ZnO). Potencjalne biosensory zostały poddane charakterystyce fizykochemicznej z wykorzystaniem nowoczesnych technik badawczych (skaningowa mikroskopia elektronowa, transmisyjna mikroskopia elektronowa, spektroskopia Ramana, inne). W kolejnym kroku została sprawdzona ich przydatność w kierunku oznaczania mykotoksyn, co uwidaczniało się w postaci praktycznie liniowego obniżenia intensywności widm fotoluminescencyjnych. Wykazano, że modyfikowane materiały mogą spełniać rolę biosensorów. Ostatnia publikacja związana była z opracowaniem sensora elektrochemicznego w kierunku analizy zawartości glukozy, w szczególności w pocie. Podobnie w tym przypadku Doktorant opisał sposób wytwarzania elektrod, scharakteryzował je, a także dobrał odpowiednie warunki analizy. Co warte zauważenia, to fakt, iż badania przeprowadzono także w warunkach rzeczywistych, z wykorzystaniem ochotników, którzy w określonych interwałach czasowych spożywali słodkie napoje i czekoladę, a także wykonywali ćwiczenia. Uzyskane wyniki badań potwierdziły założenia postawione przez Doktoranta.

Przedstawiona do recenzji rozprawa jest ciekawym opracowaniem naukowym, z którego mogłem nauczyć się nowych rzeczy. Była ona bardzo logicznie zaplanowana i zrealizowana.

Doktorant opanował szereg technik badawczych i analitycznych, począwszy od wytwarzania sensorów i ich charakterystyki, aż po testy analityczne, w tym na żywych obiektach. Realizacja założonego i do tego bardzo obszernego programu badań z pewnością wymagała dużego zaangażowania i wkładu pracy Doktoranta. Rozprawa została napisana w przystępny sposób, a jej szata edytorska jest przejrzysta. Na uwagę zasługuje fakt, że Doktorant potrafi współpracować z innymi naukowcami, a badania były finansowane ze źródeł krajowych i zagranicznych.

Recenzowanie prac doktorskich stanowiących cykl powiązanych ze sobą publikacji jest trudne, ponieważ artykuły już wcześniej zostały podane ocenie. Jednakże udało mi się znaleźć kilka niedomówień, które Doktorant powinien wyjaśnić.

Uwagi ogólne:

1. w pracy brakuje jasnego podsumowania. Owszem, każda z publikacji została podsumowana, jednakże oceniany cykl stanowi pewną całość, którą należałoby zwięździć chociaż ogólnymi wnioskami,
2. czy w przypadku publikacji I-III były badane próbki rzeczywiste?

Uwagi szczegółowe:

3. str. 36 – co będzie efektem redukcji nanocząstek metali na porowatym krzemie?
4. str. 55 i inne – pisząc publikacje, czy inne prace, dobrym zwyczajem jest, aby nie mieszać rodzajów jednostek i je ujednolicić. To w prosty sposób pozwala na porównywanie prezentowanych wartości,
5. str. 58 – na rysunku 5.1. przedstawiony jest schemat funkcjonalizacji porowatego krzemu, poprzez domieszkowanie dodatkowymi związkami. W dalszej części publikacji zabrakło mi charakterystyki fizykochemicznej tak przygotowanego sensora, a analiza ogranicza się do porowatego krzemu. Czy tego typu materiał był już wcześniej charakteryzowany?
6. str. 70 – w tym przypadku pojawia się niejasność – jak było nakładane złoto? Przy stałym potencjale, czy przy stałej szybkości zmiany potencjału, a jeśli w ten sposób to w jakim zakresie potencjału? Jak dobierano potencjał osadzania nanocząstek złota? W jaki sposób myto próbki po procesach osadzania nanocząstek?
7. str. 74 – Doktorant pokazał zdjęcia SEM sensorów modyfikowanych złotem osadzonym chemicznie. Czy była robiona analiza powierzchni sensorów modyfikowanych elektrochemicznie? Czy nie warto byłoby zrobić mappingu EDX?
8. str. 75 – mam wrażenie, że zostały pomieszczone dwa mechanizmy osadzania nanocząstek złota – redukcja chemiczna i elektrochemiczna. Nawet, jeśli redukcja chemiczna jest

- wspomagana elektrochemiczną to powinno to być wyraźnie wskazane. Ponadto reakcja 6.2 powinna być zbilansowana (zarówno pierwiastki, jak i ładunek),
9. str. 77 – rysunek 6.7 przedstawia rozwikłanie widma PL próbki Au/PSi. Której?
  10. str. 78 – W opisie rysunku 6.6 Doktorant stwierdza, że intensywność fotoluminescencji ulega obniżeniu wraz z grubością warstwy złota. W jakiej formie było zatem osadzone złoto i jak była jego grubość?
  11. str. 90 – brakuje rysunku 7.2.,
  12. str. 119 – w mojej ocenie zarówno proces anodowy i katodowy są nieodwracalne, ponadto proces anodowy jest procesem kilkustopniowym (dwa wyraźne piki na krzywej CV),
  13. str. 120 – jakie wartości n przyjęto w równaniach 8.1 i 8.2?
  14. czy roztwór przed pomiarami był odtleniany?
  15. str. 121 i 123 – rysunki 8.6 i 8.7. Na rysunku 8.6 przedstawiono krzywe woltamperometryczne zarejestrowane w roztworach o zwiększającym się stężeniu glukozy. Zwiększanie stężenia glukozy spowodowało zwiększenie wartości prądu katodowego (do ponad $-2,5$ mA), co jest logiczne. Natomiast na rysunku 8.7 zaprezentowano krzywe zarejestrowane przy wybranym potencjale (potencjale piku katodowego). W tym przypadku uzyskano zależność sprzeczną z tą pokazaną na rys. 8.7. Mianowicie zwiększanie stężenia glukozy doprowadzało do zmniejszania wartości gęstości prądu (z prawie $-47,5$ do $-17,5$ mA/cm²). Czy jest to błąd edytorski, czy można to jakoś wytłumaczyć?
  16. str. 128 – jaka była objętość napoju wypitego przez ochotnika? Z rysunku 8.9 wynika, że 0,33 mL, a więc bardzo mało.

Drobnych błędów nie wykazuję, gdyż nie mają one najmniejszego wpływu na jakość pracy.

Wnioski końcowe

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska leży w obszarze badań podstawowych. Zawiera ona w swojej treści elementy nowości naukowej i stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. Doktorant wykazał się znajomością licznych technik badawczych, a co najważniejsze umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Wyniki Jego pracy, a także te powstałe w wyniku współpracy z innymi naukowcami zostały opublikowane w wysokiej jakości czasopismach zagranicznych (lista JCR).

Moja ocena pracy jest jednoznacznie pozytywna, a przedstawione uwagi są natury dyskusyjnej i dydaktycznej. W związku z powyższym stwierdzam, że rozprawa doktorska Pana mgra Valeriiego Myndrula spełnia wymogi pracy doktorskiej, o których mowa w stosownej ustawie. Wniosuję zatem do Rady Naukowej Dyscyplin Nauki Fizyczne i Astronomia UAM o nadanie stopnia naukowego doktora.

Wojciech Simka

Wniosek o wyróżnienie

Mając na uwadze wysoką jakość badań naukowych zaprezentowanych w ocenianej pracy doktorskiej, a także fakt opublikowania ich w czasopismach o uznanej randze międzynarodowej zwracam się z prośbą do Rady Naukowej Dyscyplin Nauki Fizyczne i Astronomia UAM o wyróżnienie rozprawy doktorskiej Pana V. Myndrula.

Wykonane przed Doktoranta badania, co ważne, były badaniami interdyscyplinarnymi, łączącymi różne dyscypliny naukowe. Ponadto były wykonywane we współpracy z ośrodkami zagranicznymi, co zdecydowanie podniosło ich rangę. Doktorant opracował dwa rodzaje czujników, oparte o różne zjawiska fizykochemiczne – fotoluminescencyjny i elektrochemiczny, potwierdzając ich skuteczność w kierunku badania stężenia mykotoksyn i glukozy (w tym w próbkach rzeczywistych). Czujniki zostały poddane charakterystyce fizykochemicznej z zastosowaniem nowoczesnych metod badawczych. Zostały określone podstawowe parametry pracy czujników, pozwalające na wskazanie możliwości ich rzeczywistego zastosowania. O jakości badań świadczy także ranga czasopism, w których zostały opublikowane – Biosensors and Bioelectronics (IF = 12,545; TOP5; 200 pkt MEiN).

Wojciech Simka